

Schilder Jan De Vliegheer imponeert in Brusselse Roberto Polo Gallery

Verstilde beelden druipend van de verf

Jan De Vliegheer (48) toont monumentaal werk in Roberto Polo Gallery in Brussel. Hij schildert series met glazen, Romeinse borstbeelden en periodekamers in paleizen. In alle betekenissen is het veelgelaagd werk. Een explosie van felle kleuren en romige verf. Een aanslag op onze zintuigen, maar hoe weldadig. **Eric Rinckhout**

● **Geel Interieur (Hofburg):** trillend van leven door de energieke manier van schilderen. © ROBERTOPOLO GALLERY

● **De drie gratiën:** niet zozeer het thema is belangrijk, wel het gebruik van de verf. © ROBERTOPOLO GALLERY

De Vliegheer confronteert ons gedurig met vervlogen grootheden en een vervlogen esthetiek

de 17de-eeuwse stillevenschilders. De Vliegheer bezit dat metier – zie maar hoe hij het licht telkens weer anders laat spelen in het kristal. Maar hij gaat tegelijk enkele stappen verder. Wat hij hier doet, is ver voorbij de representatie, de afbeelding van de zichtbare werkelijkheid. Dat bewijst *Glas I*: een stilleven van 2,4 bij 2,4 meter, waarop drie glazen schappen met repetitief geschilderde drinkglazen te zien zijn, maar waar vooral twee brute, groene horizontale strepen het tafereel doorkruisen.

Jan De Vliegheer. Collections

tot 2 juni in Roberto Polo Gallery, Lebeaustaart 8-10, Brussel (nabij de Zavel).
www.robertopologallery.com

Niets is wat het lijkt bij de Belgische schilder Jan De Vliegheer (1964, Brugge). In de eerste ruimte van de Brusselse galerie hangen monumentale schilderijen van klassieke Romeinse bustes en antieke beelden: Lucius Junius Brutus, Marcus Aurelius en Caracalla, telkens 2,40 bij 1,60 meter groot. Ook *De drie gratiën* hangen er en een schilderij van een kind dat een gans vasthoudt. Maar al snel valt op dat die onderwerpen eigenlijk niet belangrijk zijn, wel de manier waarop Jan De Vliegheer te werk gaat. Er mogen dan drie Romeinse grootheden te zien zijn, het gaat in de eerste plaats om de verf.

Tot voor kort werkte De Vliegheer vooral op bescheiden formaat, nu imponneert hij op grote schaal. Opvallend zijn de kwaliteit en de tactiliteit van zijn verf: die is smeug, zelfs romig, in die mate dat je de indruk hebt dat de verf nog nat is. Dat zou zelfs best kunnen, want de schilder werkt met olieverf die hij gul aanbrengt. Dat betekent algaauw een droogtijd van enkele maanden – en dan nog zou een vingerafdruk in de verf zichtbaar blijven.

Jan De Vliegheer werkt *alla prima*, zoals dat heet. Hij werkt dus nat in nat, en wacht niet tot één verlaag droog is om voort te schilderen. Sommige schilderijen zijn in enkele uren klaar. De Vliegheer is expressief met verf, en dat leidt tot schilderijen – uitgerend van statische borstbeelden en sculpturen – die boordevol leven en dynamiek zitten. De vele verfspatten op de schilderijen zijn geen technische onvolkomenheden, maar gewilde *drippings*: het lijkt alsof de klassieke beelden nog nat zijn van de verf en die verf van zich willen afschudden zoals katten en honden dat met water doen. De spatten zorgen voor een extra laag verf op het schilderij en benadruk-

ken het picturale aspect ervan: dit is een schilderij, geen venster! Tegelijk stellen ze ook de wanorde en de bevrijding van de 'action painting' tegenover de orde van de klassieke esthetica, vertegenwoordigd door de Romeinse borstbeelden.

De Vliegheer schildert bijzonder energiek en fysiek, niet uit de pols maar uit de schouder. Hij gaat deels te werk als een Jackson Pollock van de figuratie, met snel borstelwerk en kronkelende verf.

In de kelderverdieping staat ons een tweede verrassing te wachten. In een serie al even monumentale interieurs van paleizen in Wenen (*Hofburg*) en Versailles domineert telkens één felle

kleur. Het geel, rood en groen doen de schilderijen stralen als kachels. Ook deze werken trillen van het leven door de snelle en energieke manier van schilderen. In *Rood Interieur (Hofburg)* is een kroonluchter een abstract kluwen van witte verfstrepen, in *Geel Interieur (Hofburg)* zijn het de doorkijkjes die een abstract karakter hebben. Dat De Vliegheer soortgelijke effecten kan sorteren op kleiner formaat blijkt uit *Groen Interieur (Versailles)*, waar de figuratie grotendeels losgelaten wordt voor een wirwar van golven en arabesken. De verf woelt, krioelt en gaat haar eigen weg. Ronduit indrukwekkend.

Op de bovenste verdieping is het klimaat weer helemaal anders. In een reeks schilderijen van geslepen drinkglazen overheersen het koele wit, grijs en beige. Dat het schilderen van glas een grote technische beheersing vereist, bewijzen

Tot leven gewekt

Het glas is in de eerste plaats een voorwendsel om te schilderen. Is het onderwerp dan helemaal niet belangrijk? Toch wel. De Vliegheer confronteert ons gedurig met vervlogen grootheden en een vervlogen esthetiek, die hij naar zijn hand zet en oplaadt met energie. De paleiskamers zijn desolaat en het geslepen glaswerk staat doelloos in kasten te pronken. In het oeuvre van De Vliegheer komt geen levende mens voor.

Zo bekeken is het een bevreedende akelig verlaten en doodse wereld, die de schilder met zijn oog, zijn gebaar en zijn verf tot leven wekt. Het resultaat zijn schilderijen die bulken van de energie, stralen van de kleur en druipen van de verf. Gul en ongegeneerd. De Vliegheer laat het zuinige, grijze schilderen van de jaren negentig ver achter zich.